

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadévatálban átvéve:
 Egész évre — 16 kor.
 Negyedévre — 4 c
 Helyben házas hordva:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és
 Karácsony utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadévatál:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 Amerikai postai hivatalok visszaküldés
 vagy megfizetésére nem vállalkozik.
 Hirdetések és hírdetések a
 kiadévatálban intéseendők.
 Helyes adós ára 3 Allér.

NAGYVÁRAD, decz. 19.

Krieghammer megy.

Katonák és civilek egyhangú békés sóhajjal veszik tudomásul, hogy Krieghammer Ödön hadügyminiszter beadta lemondását.

Olyan korszak zárult le ezzel, a melyre nem lehet büszke sem a magyar nemzet, sem a magyar hadsereg.

Magas állásra helyezte őt a legfőbb hadur bizalma s Krieghammer elfelejtette, hogy az a legfőbb hadur egyuttal apostoli királya is egy alkotmányos államnak. A kinevezésben csak előléptetést látott; Galicziából felrendelték Bécsbe, hadtestparancsnokból lett hadügyminiszter, ennyi az egész. Eddig egy hadtestnek parancsolt, most parancsol tizenötnek.

Jó katonája akart lenni a legfőbb hadurnak s nem tudott jó minisztere lenni az alkotmányos királynak. Tudott parancsolni és engedelmesskedni, de nem tudott eszméket keresztülvinni.

Pedig a modern haladás szelleme köröskörül megérintette az összes nemzetek hadseregeit. Mindenfelé a haladás a jelszó, különösen mióta búr háboru óta bebizonyosodott, hogy a modern hadviseléshez is kell ugyan pénz, pénz és pénz, de első sorban lélekre van szükség.

Ne gép legyen a katona, hanem lelke egész erejével harcoló hős, a ki a láthatatlantól jövő halállal épp úgy szembe

áll, mint farkasszemet nézett hajdan a vaspánczéba öltözött halállal.

Ezt a lelket a hazafiság és vallás öntötte a búr hősökhöz; nálunk is első sorban hazafiságra és vallásosságra kellett volna nevelni a katonát, akkor magától lesz engedelmes és mégis öntudatos alárendeltje tisztjének.

Ezt a szellemet kellett volna Krieghammernek bevinnie a hadseregbe; s hogy nem tette, soha el nem feledhető mulasztást követett el. A helyett megakadályozta, hogy a közös hadsereg kapjon magyar akadémiát, áthelyezte a magyar tiszteket osztrák ezredekhez s a német és cseh tiszteket viszont rászorította, hogy a magyar nyelvet tanulják meg, úgy a hogy s végül a legujabb katonai javaslatokkal a nemzet ujonczmegajánlási jogán akart részt venni.

És csodálatos a magyar nemzet hűsége. Láttuk, hogy a hadügyminiszterünk ellenünk tör s még sem mi buktattuk meg. A magyar még itt is tisztelte királya óhaját, kinek Krieghammer kedvencz minisztere volt. Osztrák részről jött a nyomás, mely Krieghammeret megbuktatta.

Rajtunk áll, hogy a bukás legalább hatásában a mi győzelmünk legyen.

Eddig óvatosan távol tartotta magát a magyar a hadseregtől s a következmény az lett, hogy a hadsereg is távol maradt a nemzettől. Vonuljunk be most nemzeti erőnk egész teljével, foglaljuk el a bennünket megillető vezérszerepet s hassunk oda, hogy Krieghammer ne csak egy bukott

minisztert, hanem egy bukott rendszert is jelentsen.

Olyan hadügyminiszter kell, a ki megérti a haladó kort s nem fél a magyar hadsereget nemzetivé tenni. A ki ismeri a történelmet s vissza tud rá emlékezni, hogy ment a magyar katona tűzbe, halálba német szóra is 1866-ban; ott is maradt a harctéren. De mikor Mária Terézia alatt magyar szóval, magyar zászló alatt vitték rohamra, akkor is nekiment a halálnak — és a halál is meghátrált előle, hogy helyet adjon a győzelemnek!

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 19.

Elnök: Tallián Béla.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter több rendbeli törvényjavaslatot terjeszt elő, így a szabad tengeri hajózásról, a hódmezővásárhelyi viczinálisról, a fényképészek iparáról és a hajókázánokról. Kéri javaslatának a bizottságokhoz való utasítását.

Lukács László pénzügyminiszter betérjeszti a mérsékelt áru marhasórol (métermázsája 6 kor.) szóló törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

A Ház a miniszterek javaslatait a megfelelő bizottságokhoz utasítja.

Rózenberg Gyula a közgazdasági bizottság elnöke betérjeszti a bizottság javaslatát a cukoradóra vonatkozólag.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A becsületes gazember.

(Vége.)

Az új vendég azonban nem bírta ki sokáig. Bántotta az a sok léha beszéd, melyet végig kellett hallgatnia s különösen a fiatalabbik leány oldalán ülő, tacsokó képmű fiatal ember sületlen tréfái haragították meg.

— Mondja csak tisztelt . . .

— Báró Bánlaki, segítette ki az ifju készséggel, pillantásából elérte, hogy a jövevény ő vele óhaj beszédbe ereszkedni.

— Tehát mondja csak tisztelt Bánlaki ur, mit tenne Ön abban az esetben, ha véletlenül megtudná, hogy a leány — akivel komolyan foglalkozik, egy rovott előéletű embernek, tegyük fel egy sikkasztónak a leánya?

Az arczok kezdenek kérdőjelle válni. Mindenki a háziasszony arczáról akarja leolvasni a kielégítő magyarázatot a felmerült kérdések tömegére. Kicsoda voltaképpen ez az ember? aki a bárókat tisztelt úrnak titulálja, s felvet egy olyan kérdést, amely akárhová inkább, de ide éppen nem való. A háziasszony azonban halálsápadtan ül helyén és hallgat. Csak a mellette ülő vendég kabátját rángatja kétségbeesetten, amit már nem láthatnak a többiek. A kellemetlen vendég azonban csak beszél tovább.

— Nos mit tenne Bánlaki ur ilyen esetben? Csupán azért érdeklődöm, mert én nekem

is hasonló ügyben volt ma dolgom, s szeretném a véleményeket meghallgatni.

Ah vagy ugy! A társaság tagjai fellelegzettek. Hiszen ez az ur egy jámbor nyárspolgár, akit az ilyen naiv kérdésekért bátran meg lehet büntetni. Hozzá is látnak alaposan. Báró Bánlaki vágja ki az első tromfot.

— Ha Uraságod a mi körünkben való volna, ugy bizonyára nem tette volna meg ilyen hiábavalóságért azt a nagy utat, szónokolja nagy hévvel a fiatal ember, s beszéde után a kezeknek hirtelen dolguk akadt a szájuk körül. Azt hiszik, hogy így sikerült elrejtteni a vendég előtt azt a gunyos mosolyt, amelyet Bánlaki talpraesett válasza idézett elő.

S azután megkezdődnek a véleménynyilvánítások. A háziasszony remegve hallgatja Mind egyik vélemény egy-egy tüszúrás a mellette ülő oroszlanak. Ha az az oroszlan egyszerre felugrana . . .

Az oroszlan azonban nem ugrik fel. Csendesen megvárja, míg mindegyik elvégezte a mondanivalóját.

— Nagyon örvendek uraim, hogy vélemények annyira megegyeznek az enyéimmé. Ha volt is egy kis lelkiismeretfurdalásom, hogy me, midőn egy itteni jó barátom leányáról volt szó, kissé igazságtalan voltam, Önök szivesek voltak alapítalan aggodalmaimat eloszlatni. Ugy látszik, hogy mégsem hiába tettem meg azt a hosszú utat. Legalább meggyőződtem róla, hogy becsület dolgában Önök is ugy gondolkoznak, mint mink.

No ez már hallatlan impertinencia! Egy

társaság örömét így elrontani! . . . Meg is mutatná Bánlaki ennek a jövevénynek, hogy mint kell tiszteletben tartani a társaság és a bárók jogait, de hát már nem érdemes, mert a vendég már ugy is távozni készül. Megkíméli a háziasszony kedvéért, akinek végre is rokona ez a kellemetlen ember.

A búcsuzás épp oly hideg udvariassággal ment végbe, mint az érkezés alkalmával a bemutatkozás. A társaság örült, hogy megszabadult az alkalmatlankodótól.

— Ha sokáig tartott volna, megfulladok abban a körben — mondá a férfi künn az előszobában. Micsoda léha, üres alakok? Ebben a légben nem engedem neveltetni gyermekemet.

— S ha én nem adnám oda!

— Akkor kénytelen lennék még egyszer betolakodni abba a diszes vendégseregbe s kijelenteni, hogy ami ott van, az mind egy sikkasztó elrejtett vagyonából került ki, aki őt évet tilt ezért a nagy pompáért. Lshet, hogy ezzel se sokat törődne. Hiszen az a fő, hogy van! Hogy miből lett, az mellékes. Félek azonban, hogy a két leánynál báró Bánlaki ur és társai nem fognak olyan elnézők lenni.

— Kiteszed a gyermeket a nyomornak! — esengett a nő.

— Hozzászórtam a becsületes munkához. S ha tudnám, hogy elvesz, akkor sem hagynám itt a könnyelműség fojtott levegőjében.

Az elkeseredést ki lehetett venni hangjából. A nő belátta, hogy ellenkezésével csak botrányt vivna ki, azért lassan elindult a gyer-

A jelentés kinyomtatva szét lesz osztva a képviselők közt.

Elnök: Jelenti, hogy Szűllő Géza sürgős interpellációt jelentett be a tandíj hiányában szűkölködő egyetemi ifjak érdekében.

Következik a napirend:

Ismét a mentelmi jog.

Papp Zoltán: Megindokolja indítványát, a mentelmi jognak az alaptalanul megtámadott képviselők jó hírnevének megóvása végett, mily módon való alaki kezelése tárgyában.

Szell Kálmán miniszterelnök: A mentelmi jog oly fontos dolog, hogy ahhoz nyúlni nagyon aggályos. A mentelmi jogot minden egyes állapotban kell megállapítani. A mentelmi bizottságnak előzetes utasításokat adni nem volna helyes, éppen a mentelmi jogra nézve. A mentelmi jog közszabadság, nem privilégium, abból osztályérdekeket, egyéni érdekeket meríteni nem lehet. Minden képviselő ügyeljen magára. (Helyeslés.) Kéri az indítvány tárgyalásának mellőzését. (Zajos helyeslés.)

Papp Zoltán: Látva a Ház hangulatát, az indítványt visszavonja.

Elnök: Mintán az indítvány visszavonott, azt a napirendről leveszi. Következik a kivándorlás szabályozásáról szóló törvényjavaslat harmadik olvasása.

A Ház a javaslatot elfogadja.

Elnök: A javaslat át lesz téve a főrendekhez. Következik a kérvények 3-ik sorjegy-zékének folytatólagos tárgyalása.

Daróczy Aladár előadó: A pozsonyi közs. közig. tanfolyam hallgatói egyévi önkéntességi kedvezmény megadását kérik.

Kiadatik a honvédelmi miniszternek.

Hazai ipar fejlesztése.

Daróczy előadó: Szilágyvármegye a hazai ipar fejlesztését kéri.

A bizottság a kérvényt a kereskedelmi miniszterhez javasolja utasítani.

Molnár János: Szeretné tudni, hogy ki ellenőrzi azt, hogy a különböző iparcikkek, avagy építkezési dolgok magyar ipar produktumai-e? Igaz, hogy vannak tárgyak, anyagok, melyet a külföldről olcsóbban lehet beszerezni, amde ha csak ezt tekintenénk, a magyar ipar fejlődését éppen nem mozdítánk elő. Indítványozza, hogy a kérvény, melyhez hozzájárul,

mekszobába s kivezette a játékaival játszódozó kis fiú.

— Papa, papa! — kiáltá ez örvendezve s az elötte álló férfi karjaiba rohant.

— Csókold meg anyádat Béla — szólalt meg meghatottsággal erői véve a férfi. Soká nem fogod őt látni.

Egy utolsó kétségnyújtás és — elváltak. A nő visszament vendégei közzé, elujságolván, hogy rokona magával vitte gyermekét külföldre, mert ki akarja képeztetni. Ő nem tudta megtagadni a kérését. Hiszen szegény embergyűlölködnek senkije nincs, az a kis gyermek legalább megvigasztalja.

Senkitem csodálkozott, hogy az anya ily könnyen elvált gyermekétől. Sőt mulattatásukra szolgált, hogy az az ember, aki ugy megsértette ezt az előrelő társaságot, egy szegény, féltékeny, önmagával is elégedetlen ember, akitől nem lehet az ilyesmit felvenni.

Báró Bánlaki rögtön meg is jegyezte:

— Hiszen én azonnal tisztában voltam, hogy kifelle s azért hagytam annyiba a dolgot.

Akkor ért az ablakok alá a férfi, karján a gyermekkel, midőn odabenn már elfel-dve a történeteket, újra felhangzott a gondatlan kacagás. Bizonyosan Bánlaki tett ismét egy trefás megjegyzést.

A férfi, aki ez ideig a kapuban habozott, hogy nem volna-e jobb mégis itt hagyni a gyermeket a biztos révben, amint meghallotta ezt a kacagást, sziate futva iramodott tova.

— Nem! Nem! Különb embert akarok beled nevelni. Munkaszeretőt, s becsületest, mint az... apád.

A szél keresztölszívítta a kihalt utcán, mintha ő is helyeselné ezt a nagy elhatározást. Vagy talán csak kacagott — a merész hasonlaton!?

ne csak a kereskedelemügyi miniszternek adassék ki pártolólag, de a belügyminiszter is utasítsassék arra, hogy rendelje el a községeknek és városoknak, hogy amennyire csak tehetik, a magyar ipar termékeit rendeljék és használják.

Major Ferencz: Az ipartörvényt sürgeti. Ez létkérdése a magyar iparnak, melynek kézni nem szabad. A magyar iparpártolást helyes mederbe kell terelni. A fővárost tisztára külföldi árukkal árasztják el. — Ideje volna, hogy a kormány közbevesse magát és valami intézményt létesítsen, mely által a magyar iparosok is konkurrálhatnának vele s lassan kiszoríthatnák azt. Örömmel látja, hogy az államvasutatnál már tettek lépéseket a magyar ipar fejlesztésére. Pártolja Molnár indítványát.

Papp Elek: Csatlakozik az elhangzott véleményekhez.

Kossuth Ferencz: Mikor az iparág eléggé kifejlődött, igyekezzék a kormány azt a társadalomnak átadni. (Helyeslés.)

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter a magyar ipartermékek terjesztésében pártolá-sában az állam mindig jó példával járt és jár elől. A szükségleteinek 90%-a magyar termékekből van beszerezve. (Helyeslés.) Az ipartörvényt illetőleg neki is az a megjegyzése, hogy annak mielőbb be kell jönie. (Helyeslés.)

Szell Kálmán miniszterelnök: Nincs kifogása az ellen, hogy a kérvény a belügyminiszterhez is utasítsassék.

A Ház a kérvényt azon pótlással fogadja el, hogy az a belügyminiszterhez is utasítsassék.

Daróczy előadó: Beterjeszti a bizottság jelentését, 12 vármegyének kérelmét az 1883: XLIV. t.-cz. adóvégrehajtási 54—56. §-ainak enyhítésére.

A Ház a kérvényt a pénzügyminiszterhez utasítja.

A választási törvény revíziója.

Daróczy előadó: Beterjeszti a bizottság jelentését Pozsony városnak kérelmét illetőleg új választási törvény alkotása iránt. A bizottság a kérvényt a belügyminiszternek kéri kiadni.

Holló Lajos: Sehol olyan komplikált választási rendszer nincs, mint nálunk. A kormány saját intenciójánál fogva nyújtson garanciát az új választási törvény alkotása iránt. Meg kell, hogy adja mielőbb az irányt erre nézve. Meg kell állapítani a választási kulcsot. Ha ez meg van, akkor a számarányokat könnyű lesz feltüntetni. Másodsor rendezni kell a kerületeket. Ha ezek az előkészítő munkák meg vannak, egy év alatt bizonyára képesek eivégezni az egészet. Megnyugtató választást kér a kormányelnöktől ez irányban.

Ernst Sándor: Teljes mértékben pártolja a kérvényt. Csatlakozik Hollóhoz. A városi polárság gerince megszűnt választó lenni. 10000 öntülő iparos közül alig van 1000 választó. Törvény van elég, de kevés jog és igazság. (Helyeslés a néppárton.)

Visontai Soma: Az 1848-iki teljes átalakulásnak akadályát a képezi, hogy akik az előt privilégiummal bírtak, most a választó jogot akarják maguknak lefogadni privilégium gyanánt. A választói jog kiterjesztése nélkül egészséges parlamentet nem is lehet elképzelni. Helyesli Erasztnek és Hollónak szavait. Csalólatos, hogy éppen abban az országban, hol a kormányok a szabadalkú jelzőt veszik fel s hagyják egymásnak hátra inventárium képen, éppen ezek a kormányok nem teljesítik ez irányban jelszavukat. — (Zajos helyeslés.)

Baró Feilitzsch: A szabadelvűségnek semmi köze hozzá!

Ellentmondások a szélsőbairól és a néppártról.

Visontai: Az ön szabadelvűségnek talán igaza van! (Helyeslés.) Azok a szabadelvűek, akik ott ünek a tulajdonon, nem tudják talán, hogy a szabadelvűség legfőbb s legelső feladata a népek közjogainak kiterjesztése. (Ugy van a szélsőbalon és néppárton.) Éppen ezért követeli, hogy a miniszterelnök teljesítse kötelességét, programjában a legideálisabb szabad-

elvűségét ígérte, nos váltsa be ezen ígretét. Megnyugtató választást kér a miniszterelnöktől. (Zajos helyeslés a néppárton és a szélsőbalon.)

Molnár János: Pártolja a felszólalásokat.

Szell Kálmán: Ilyen nagy kérdések az idők folyamán kopnak. Ennél fényesebb kérdése a magyar közéletnek nincs. Azért nagyon meg kell fontolni a dolgot.

Ö mindig a jogkiterjesztés álláspontján állott és fog állani. Az arány nem lett rosszabb, sőt javult, ezt határozottan állítja. Parlamentáris országban vagyunk s az elveknek kell küzdeni. Az ellenzék is azért küzd, hogy elveik diadala alapján kerüljön hatalomra. Ilyen reformok szerint, mint a most felhangzottakból hallottuk, hatalomra jutni, nem elégséges parlamentáris kormányzásra. (Helyeslés a jobboldalon. Zaj az ellenzéken.)

A nemzetiségi kérdéseket illetőleg sem tartaná helyesnek a választási jogok mostani viszonyok közti kiterjesztését. (Helyeslés a jobboldalon.) Ezekkel azonban nem utasít vissza mindent. Első sorban reformálódónak tartja a választási eljárást, másodsor a kuriai bíraskodás revízióját. (Helyeslés.) Ennek keretében aztán meglehet kezdeni a többi is. A községek szerinti szavazást meg lehet próbálni, az iparosokat, munkásokat fontos tényezőnek tartja. (Helyeslés.) Amde ama tapasztalások, melyeket a múlt választásnál, mint annak vezetője szerzett, azt bizonyítják, hogy az, amit Holló képviselő felhozott, még most nem lehetséges. (Helyeslés a jobboldalon. Ellentmondás a szélsőbalon.) Egy ilyen kérdésben, ugy hiszi az időnek rövidsége, vagy hosszúsága nem határoz. Majd eljön ennek is az ideje. Ezután amit általánosságban most mondtok, azt hiszi világos képét adta annak, hogy ő a reformot akarja, az törekszik, de csak akkor, ha az ország érdekeivel, illetve az idő ponttal megegyeztetetőknek találja. (Zajos helyeslés a jobboldalon. Elle tmondások a szélsőbalon és néppárton.)

A Ház elfogadja a kérvényi bizottság előterjesztését.

Szünet.

Szünet után **Bátkay** információt kér a karácsonyi szünetre vonatkozólag.

Szell kijelenti, hogy holnaptól kezdve nem kíván üést tartani.

Ezzel a tárgyalásokat az ünnepek utánig elnapolták.

A nagy hideg és változásai.

A ma még élő emberek, — öreg honvédek — szeme felcsillan a maró hideg emlegetésekor. Eszükbe jut a téli hadjárat, melyet éppen ilyen hidegben küzdöttek végig.

1848. decemberéből őriz az emlékezet ily roppant hideget. Azelőtti időkből Debreczen történetében van említés téve megfagyott gulyákról (golyát ne tessék érteni.)

En magam is fájdalommal emlékezem vissza 1864-re, amikor mind a két kezem feje megfagyott.

Hőfokot említeni nem tudok, mert a mi gyermekkorunkban, könnyből tanultunk a hőmérőről. Amde annak színét se láttuk.

1873-ban vettem az első hőmérőt — egy forintért. A csillagvárosi hideget akkor jegyeztem szorgalmasan. 1880-ban kisütötték a hőmérőmr, hogy őt fokkal mutat — melegebbet. Ez annyira elkészerített, hogy összes jegyzetimmal — befűtöttem. Pedig most könnyű volna a különbözetet leszámítani.

1881-ben azt irtam meg, hogy az időjelzés nem a masamforma szegényember kötelessége. El is vették a kedvemet a feljegyzésektől, úgy, hogy arra 1887-ig nem is gondoltam.

Ez időben szükségem volt újra a feljegyzésre. Ez bizonyítja, hogy mikor, miért költöttem többet a — városi jótételező pályára.

1887. febr. 8. — 12 R. metsző széllel

» » 12. + 7 R.

» d.-cz. 26. — 12 R. a jégén rianások.

Másnap a hó kezdett esni. Nagymértékű havazás 39 óráig tartott. 27—28 közötti éjje-

len, roppant szélvihar fujta be a tómeder nagy részét hóval. 28-án este 6 órakor — 7 R.

1887. decz. 31. — 18 R. erős szél
1888. jan. 1. — 17 R. d. e. 11-kor
" " 1. — 10 R. d. u. 2 kor.
" " 2. — 15 R. d. e. 11-kor.
" " 3. — 12 R. d. e. 11 kor.
" " 4. — 10 R. d. e. 11-kor.
" " 5. — 8 R. d. e. 11 kor.
" " 6. — 8 R. d. e. 11-kor.
" " 7. — 9 R. d. e. 11-kor.

A hó elkezdett esni 24 óráig szakadt úgy, hogy a folytonos seprés dacára a hóteher helyenként lenyomta a jeget. Hómagasság 0-36 méter.

1888. jan. 19. — 6 R. remek idő
1888. jan. 20. — 10 R. hideg szél.

1888. jan. 21. — 12 R. pályát *fültök*, a mi abból állt, hogy egy szánkára tett ócska kályhát a jégpályán húzgált 30 diák és: — d. u. 3-4 óra között a hőmérő — 2 R; másnap + 2 R t mutatott. Következett nagy hóesés, mely két éjjel és egy napon tartott. Ez a havazás apró megszakításokkal febr. 2-ig tartott.

1888. márcz. 2. éjjel — 9 R.

1888. márcz. 4. nappal — 3 R.

Katonazene mellett a szigeten rakott nagy tüzzel fejeztük be a telet. Este 6 órakor megereedt az eső.

1888. december hóban a Ligeten nem volt víz. Nov 15-én a Körös befagyott.

1889. decz. 21. — 10 R. Körös befagyott.

1889. decz. 22. — 12 R. A Körösön jegén öt „egylet” készítette a jégpályát hatósági engedély mellett. A jégpálya fenntartását követelték az állandó jegyek tulajdonosai. Lezártam az évet 982 frt 27 kr. veszteséggel.

1890. január 1-én megjött az influenza, jan. 16-án az iskolákat bezárták. A pályaházba lépni nem mernek, nehogy egymástól megkapják az influenzát.

1890. febr. 17. + 15 R. meleg

1890. márcz. 5 — 10 R. roppant hóesés.

1890. decz 24—30-ig — 8—9 R.

1891. jan. 3 — 9 R. A Körösön kilencz „egylet” fogott jégpálya készítéshez.

Jan. 4. — 9 R. Budapesten a Duna jége beszakadt. 40 egyén jutott hideg fürdőhöz. Másnap eltöltötték a Dunán korcsolyázást. Nagyváradon a „korcsolyaegylet” száma 14-re szökkent fel. Napi bevételünk 170—2 frt. — Febr. 2-án 30 kr, febr. 24-én 10 kr. A deficit 1781 frt 26 kr.

1891. febr. 14. — 16 R.

1891. decz. 25—6. A Körösön, Karácsony második napján két helyen szakadt le a jég a korcsolyázók alatt. A ligetre azért nem jartak, mert itt nem lehet úgy korcsolyázni, a kinek hogy tetszik és még — fizetni is kell.

1892. jan. 26. — 10 R. Naponta 120 diák kapott ingyen korcsolyázást. A diákság főigazgatói rendelettel a korcsolyázástól eltiltatott. Pénzárhiány 2163 frt 2 kr.

1892. febr. 15-én az óránként leesett hó 10 centiméter magasságot ért el.

1892. márcz. 9 — 9 R.

1892. decz. 9. + 3 R. Az utcán sár volt, a ligeti jég még kitűnő minőségű.

1892. decz. 24. — 7 R. A Körös átállott. Az egyletek munkához fogtak. Karácsony másodnapján a Körösön számos fürdés történt.

Decz. 27—30 közt 10—12 R. hideg. A jégpályán rianások támadtak.

1893. január 8-ig eső és hó felváltva esett. A jégpályát melegített vízzel, melegített hengerrel sikertelenül simítottuk. Jan. 8. délután 3-kor — 9 R. Este 7-kor — 12 R. Éjjel — 17 R. Január 9-én — 18 R.

Jan. 10-én — 17 R. Nappal — 14 R.

Jan. 11-én — 11 R. Nappal — 8 R.

Jan. 12-én — 14 R.

Jan. 13-án — 19 R.

A hó jége földig lefagyott. Tíz napon át tartott a roppant hideg, Január 21-én roppant hóesés következett. 22-én — 16 R. volt a hideg. 23—24-én a hó folyton esett. 25-én — 12 R., 26-án — 10 R. 27-én — 13 R., január 28. — 19. 30-án — 19 R., déiben — 7 R., este — 2 R. 31-én — 0.

Febr. 1-én + 8 R., február 2-án gyorsvontat megakasztó szélvihar, febr. 4-én — 13. 5-én — 8. 6-án — 12. A Körösön tizenegy

egylet alakult. A Városliget fedezetlen kiadása 2941 frt 43 kr.

1894-ben a legnagyobb hideg január 6., 12., 18; február 20-án volt — 11 R. Új veszedelmként jött a napszámok hőmozgalma. Kevesellék a 70—80 krajczárt. Másnap iparosok ajánkoztak napszámossal 1.20 kr. és bal eset ellen biztosításért.

1895. febr. 5-én a jeget a város részére ingyen adtam át.

Február 17—18-án 14—16 R. hideg mellett szakadt a hó. Február 19-én éjjel — 19 R. és nappal — 12 R. volt a hideg. 1895. decz. 29-én — 12; 30-án — 12; 31-én — 14 R. hideg mellett nyílt meg az új tél.

1896. január 1., 2., 11. és 19-ike hozott — 12 R. hideget. Február 17. — 12 R. Decz. 4. — 12 R. mellett volt a legnagyobb hideg.

1897. decz. 23. — 12 R. hidegben érte el a legalacsonyabb hőfokot.

1898. jan. 25. — 12 R. legnagyobb hideget tudtam feljegyezni.

1899. decz 25-én — 13 R. volt a legnagyobb hideg.

1900. év összes bevétele 8 tételből áll. Aból is felvett kölcsön a három utolsó tétel. Az eladásra alkalmas jeget a város karhatalommal vette el. Az elszállításához addig babráltak, hogy kezük alatt elolvadt a jég.

1901. jan. 4-én — 16 R., 6-án — 14 R. volt a hideg. A Körös befagyott. A Ligetre plakátot küldtek, tudatni, hogy a Sport-tér közelebb megnyílik. *Rátkay József.*

A szegények segélyezése.

A szegények közül tegnap még nagyobb számban jelentkeztek az ételosztókban. A várad-velencei ételosztóban kiosztott 1000 adag köménymagos leves és 680 adag kenyér; a Szt. László-téri barakban pedig 1284 adag leves és ugyanannyi adag kenyér. Ezenfelül két helyen az esti órákban is osztottak még levest és kenyeret. A melegedő helyiségek általános és élénk forgalomnak örvezenek. A rendőrség kiosztott 350 egész kenyeret. A tűzifáért jelentkező szegények száma a tegnapi összerírás szerint meghaladja az ezret; ezek közül a leginszégesebbek részére Gerő Armin főkapitány a latin szert. püspökség által kiutalt két vagon fán fölül 440 mrmázsa vágott tűzifára adott utalványt. A tegnapi adományok a következők:

A kiskereskedők társulata és hitelszövetkezete 20—20 koronát, Ince Lipót 30, dr. Sonnenfeld Zsigmond 30, Satz Henrik (Jászberény) 10, Spitzhuber Mártonné 1, Sebestyén Lajos és neje 20, Fábry testvérek 10, Bihar-Szilágyi Olajipar r.-t. 25, ifj. Klein Lázár 10, Nyiri György 10, Légszeszgyár Igazgatósága 100, Lausch alezredesné 10, Olasz Béla 4, Reichardt Dezső 5, Szeghalmi Bálintné 10 kor., Ecker Mórné 40 fill., Pókai Dezső Gábor 10 kor., Székely Sándor mérnök 10, dr. Bodor Károlyné 10, Markovits Samuné 5, X. Y. 2, Szmekta György 10 kor., Boros Jenő 6 kor. 40 fill., Márkus Bernát 5, Fudali Bálint 2, dr. Várad Odön 5 koronát, azonkívül Vechler Adolfné urnő gyűjtő ivén: Léderer és Kálmán szeszgyár 200, Diósi Lajosné 100, Ullmann Sándor és Félix 40, Farkas Izidor 30, Leipnik Mihály 25, Breider Armin 20, Markbreit Sándor 20, Schönberger Armin 20, Roth M. utóda 20, ifj. Kohn Sámuel 20, Vechler Lilike 20, Kornstein Emil 15, Fekete Sas délutáni asztaltársaság 12, Kálmán Sándor 10, Fied Ignátz, Molnár Lajos, Grósz Albertné, Mihelfi és Kandel, Ulmann Izidor, Jung Ferencz, Kiss Károly, Vechler József, özv. Rósenthal Mórítzné, Sonnenfeld Adolf, dr. Erényi Jenő, Steiner M. Albert, dr. Lindenfeld Zsigmondné és Deutsch Simon 10—10 kor., Veiszlovits Lajos, dr. Veisz Márton, Hirschmann Edéné, Spitzer testvérek, Glücksmann Armin, Viener Jenő, Jungreisz és Veisz, Vursth József, Kádár János, N. N., Hant Frigyes, Lövi P., dr. E. R. L. 5—5 kor., dr. Döri Ferencz és Klein Ignátz 4—4 kor., Stern Lipót, Tausig Hugó és özv. Veisz Bernátné 3—3 kor., végül Mittelier Ede, Klein Miksa és N. N. 2—2 kor. Dr. Berkovits Zsigmondné 20 kor. Rothauser és társa cég: 6 pár harisnyát, 2 zoknyát, 4 női zubbonyt, 3 alsó nadragot, 1 gyermekruhát és egy fejkendőt küldött be.

Kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy a sajtó

alatt levő

Tiszántúl Nagy Képes Naptárát

ismerőseik körében ajánlani szíveskedjenek, mert a diszes kiállítású és gazdag tartalmu naptár nélkülözhetetlen, hézagot pótló kézikönyve lesz minden háznak. Épen ezért gondoskodtunk róla, hogy nem előfizetők is megszerezhesék; ez okból nagyobb mennyiséget készítünk egyenkinti eladásra is. Megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít a

„Tiszántúl” kiadóhivatala.

A naptár ára 1 korona. Vidéki megrendelőinknek bérmentve kézbesítjük.

Tisztelettel

a „Tiszántúl” kiadóhivatala.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATÓ.

Decz. 21. A Kath. Kör Schlauch-ünnepélye a főgimnáziumban.
Decz. 31. A tisztikar Szilveszterestéje.
Jan. 10. Jogászbál.
Jan. 18. Fehérkereszt-bál.
Jan. 24. A tisztikar hangversenye és táncestélye.
Febr. 7. Tiszti-bál.

Régészeti és történelmi múzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy azt mielőbb rendezni szíveskedjenek.

* A bibornok emlékezete. A nagyváradi kath. kör holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor nagyszabású ünnepélyt rendez boldogemlékü dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök emlékeztére. Eredetileg a rendezőség a főgimnázium dísztermében óhajtott az emléktünnepélyt megtartani, s a meghívók is így bocsáttattak ki, azonban a termet nem lehetett eléggé befűteni s emiatt az ünnepély helyére nézve változás történt. Az Orsolya-zárda főnöknőjének szívesége és az illetékes hatóság engedélyével az ünnepély az *Orsolya-zárda dísztermében* lesz megtartva, a rendes időben.

* A jövő évi választók névjegyzéke. Nagyvárad város központi választmányja december 27-én délután 3 órakor ülést tart, amelyen a jövő évi választók névjegyzékét végleg megállapítják.

* A margitai mandátum. Margitáról írják, hogy a kir. Curia ítéletét, amelylyel az Orley-párti választók ré zéről a *Szatmári Mór* megválasztása ellen beadott petíciót elutasította, az egész választó kerületben megnyugvással fogadták, hogy így majd visszatér a kerületbe a béke. Több függetlenségi választó táviratban üdvözölte Szatmári Mórt, a margitai kerületnek most már végleg igazolt orsz. képviselőjét.

* A műkedvelők próbája. Az uri műkedvelők tegnap tartották meg az első teljes szinpad próbát, oly fényes sikerrel, hogy a két estének előre is nagy sikert jósolhatunk. Ma megismételik a próbákat s egyszersmint ez uton is felkéri a rendezőség a szereplőket, hogy okvetlenül megjelenjen szíveskedjenek az esték sikere érdekében. Az elmaradók 2 korona összeget fizetnek jótékonycélra.

* **Fraknói püspök Rómában.** *Fraknói Vilmos* v. püspök, nagyvárad kanonoka napokban Rómába utazott, honnét csak a nyári hónapokban fog visszatérni Magyarországra.

* **Arany kötéstű Korán.** Drága ajándékot kapott az afganisztáni emir a persa sahtól. A Korán másolata ez, tömör aranyba kötve, gyöngyökkel, rubinokkal, gyémántokkal ékesítve, 30.000 font sterling, vagyis 1,600.000 márka értékben. Így becsüli meg a mohamedán az ő vallásának törvénykönyvét. Mit ér a Koránhoz képest a mi Szentírásunk!

* **Elnökválasztás a községi iskolaszékben.** Az iskolaszék mai gyűlésében fogja az elnöki széket betölteni. Az új utasítás értelmében az elnök jogai korlátozva vannak, amennyiben intézkednie csak előzetes és jogérvényes iskolaszéki határozat alapján lehetséges. Jogérvényes határozatok hozatalára pedig a tagok *abszolút* többségének a jelenléte kívántatik. Eddig is megesett, ezután még többször meg fog esni, hogy a 65 tagból csak 10—12 lesz jelen; de a múltban azért volt gyűlés, a jövőben ellenben nem tartható. Intézkedni pedig muszáj, mert másképp ilyen nagy apparátusnál, mint a mi iskoláink és tanszemélyzetünk, végzetes következmények származhatnak, a melyekből a város közönségére is jelentékeny anyagi kár hárulhat. Ezt elkerülendő, az elnöki tisztségre a mai gyűlésen a *polgármester* akarják megválasztani, a kinek egyébként van meg a rendelkezési joga és így mindenben intézkedhetik. Mint jeleztük is, a polgármester elfoglaltságát hozván fel okul vonakodik az elnökséget elfogadni; hát csak fogadja el a polgármester úr, ne megtiszteltetésből, hanem Nagyvárad város közönségének érdekében, a mely érdeknek szükségképpen s ez idő szerint ő a legfőbb s leghivatottabb képviselője.

* **A karácsonyi nagyvásár bemutatója** ma délután 5 órakor kezdődik és 7 óráig tart. Az egész idő alatt katonazene játszik. — Belépődíj 40 fillér, mely egyúttal sorsjegy a kisorsolendő 2 ózra, melyek közül az egyiknek neve Küry Klári, a másiké Fedák Zsazsa. — A ki megyeri akár melyik ózet, azonnal elviheti.

Ujabbán a következők adakoztak a nagyvásárra: kézpénzben Schenker Mihály 5 korona, Sztarill Fe-rencz 10 korona, Rosenzveig Róza 4 korona, Nyiri Györgyné 10 korona, ismeretlen Irénke 10 korona, grf. Pongrácz Vilmosné 20 korona, dr. Agoston Péterné 5 korona, Farkas Lászlóné 5 korona, dr. Fásy Lajosné 6 korona, Medvig Mihályné 5 korona, Ferdényi Olivérné 10y korona, Rozsly Margit 3 korona, Keller Józsefné 4 koronát. — Természetbeni adományokat küldtek: Nagy Gyula, Sternthal Farkasné, Várnay Ferenczné, Mihelly Lajosné, Koliner Miksáné, Jelencsik Istvánné, Weisz Bernát, Szegedi Györgyné, Markbreit Sándor, Weszlovits Lajosné, Telcsér Mátyást, Feiler Józsefné, Gyémánt Mihály, Tóth Zsigmond, Lichtmann Józsefné, Imrik Péterné, Schütz Albertné, Bleyer Samuné, Moskovits Miksáné, Steinberger Ferencz, özv. Gyalokay Antalné, Stettner Istvánné, özv. Vadász Albertné, ifju Moskovits Mórné, dr. Konrad Márk, Kogler Albert, Tóth Jenőné, Deutsch K. I., Hant Frigyes, Schwartz Miksáné, Berkás N., gróf Bellen Aladárné, Flegman Armin, Jersák Istvánné, özv. Antalóczi Adolfné, Rákos Vilmos, Sável Kálmánné, Fábry Testvérek, Nadányi Jenőné, Rosenthal Adolfné, Erdődi Hermann, Karger Sándor, Vallerstein Feencz, Miskolczy Barnáné, Krausz Dávidné.

* **Emelkedik a város bevétele.** Amidőn a fogyasztási adók bevétele az állam Nagyvárad városától átvette, az 1894—1896. évi bevétel átlagát állapították meg azon összeg gyanánt, amelyet az állam biztosít a városnak. Már eddig tetemes károsodás érte e czímen a várost. A pénzügyminiszter végre megemberelte magát s legutóbbi intézkedése kilátást nyújt arra, hogy a város ezután igazságosabb elbánásban fog részesülni s a fogyasztási adók

után nagyobb összeget kap, mint eddig. A fogyasztási adók bevételenek leszámolása ugyanis eltérő lesz az eddigi módozattól, mert a város fel van jogositva, hogy az 1901. és 1902. év nyers bevételeiből azt az összeget mutassa ki a kárpótlás alapjául, a mely a városra nézve kedvezőbb, mint az 1896-iki. Még nem lehet megállapítani az ez évi bevételt, de az eddigi számításokból az látszik, hogy a város évenként néhány ezer koronával többet fog kapni, mint eddig.

* **Jókai Mór gyásza.** Nemzetünk koszorús költőjét, *Jókai Mór*t súlyos családi gyász érte. Testvérbátyja, *Jókay Károly* — mint egy Papáról érkezett távirat jelenti tegnap ott meghalt. A megboldogult igen magas kort ért el: kilenczven esztendő volt. *Hegedűs Sándor* volt kereskedelmi miniszter apósát gyászolja *Jókay Károly*ban. Hegedűs a családjával tegnap a temetésre Papára utazott.

* **Szent Miklós napja a románoknál.** A gör. kath. egyház tegnap, pénteken ünnepelte nagy szentjének: *Szent Miklós* püspöknek emlék-ünnepét, mely alkalmából a gör. kath. székes-egyházban *Laurán* Agoston káptalani helynök a káptalan tagjai és az alsóbb papság segédlete mellett nagy misét mondott. Hasonlóképen ünnepélyes szent misét tartottak a gör. keleti holdas templomban.

* **A vonat kerekei alatt.** Véres szenzációról értesített tegnap tenkei tudósítók. Rappa falu legszegényebb és legszerencsétlenebb lakosát szörnyű baleset érte. *Balázs Miklós*-nak hívják a szerencsétlen siket-némát, aki már évek óta a jószívű emberek adakozásából tartotta fenn magát. Tegnap is ebédre akart menni a mocsári-i vizimalom tulajdonosához, aki már többször megvendézelte őt. Ujja *Mocsári*a a vasuti töltésen vezetett keresztül. De alig hogy felért a töltésre, a vágányon egy vonat közeledett. A mozdonyvezető fűtytel figyelmeztette a vágányon áthaladni akaró *Balászt* a veszélyre, de ő a figyelmeztetést természetesen nem hallotta meg, s így a vonat — mivel már nem tudták megfékezni — elűtötte, s a szerencsétlen a vonat alá került, mely őt mintegy 150 méternyire vonszolta magával. *Balásznak* fejét a vonat szétmorzsolta. A szerencsétlen áldozatot még a tegnapi nap folyamán a nagyváradi kórházba szállították. Orvosai azt hiszik, hogy megtudják menteni az életnek.

* **Nyereség a Dunkel perből.** Két évtized óta sok baja volt Nagyvárad városának a Dunkel-örökösökkel. Alandóan perelték a várost mintegy 200.000 korona kártérítésért. Egyik per a másikat érte. Egyiket megnyerte, a másikat elvesztette, de jókora összegbe került a városnak a kellemetlen dolog. A városi törzsvagyon fizetett ki egyik elvesztett perért a gyámpénztári tartalék-alap helyett 19.000 koronát. A miniszter a városhoz intézett leiratában most engedélyezte, hogy a gyámpénztári tartalék-alapból a kölcsönzött 19.000 koronát visszafizessék Nagyvárad városi törzsvagyon-alapjának. Ezenkívül 4400 korona kamatot állapított meg a városi penztár részére, a kölcsönösszeg után. Annál inkább örvendetes a miniszter intézkedése, mert később úgy sem kapta volna meg a városi törzsvagyon alapja a 19.000 koronát. Ugyanis közudománu dolog hogy a miniszternek az a szándéka, hogy a gyámpénztárak tartalék-alapját egyszerűen beolvasszja az országos betegápolási-alapba. — Addig kaparintson belőle a város, amíg nem késő.

* **A koldus beszámolója.** *Szabó Sándor* 10 éves szaiantai koldus gyerek az ő-szekéregtetett garasokkal nem tudott beszámolni, miért az apja megfenyegette, hogy felakasztja. A gyermek ijedében elmenekült s elűnt. Mint most kiderült, Tenkén kóborol s nagy nyomorában majd megfagyott.

* **Zsák Adolf a Fraknói-Intézetben.** *Zsák I. Adolf*ot, kit történelmi értekezéseiből előnyös ismer lapunknak olvasó közönsége, szép kitértetésben részesítette a Magyar Tudományos Akadémia, mely legutóbbi gyűlésén ösztöndíjat szavazott meg számára azzal a megbizással, hogy levéltári kutatásokat végezzen Rómában a vatikáni levéltárakban. *Zsák I. Adolf* január 2-án fog Rómába utazni, hol félételtölt Fraknói püspök magyar történelmi intézetében. *Zsák* Rómából is fel fogja keresni lapunkat cikkeivel.

* **Megfagyott ember.** Noha jóval alább hagyott a dermesztő hideg, egyes vidékeken még most is pusztít a fagy. A múlt napokban *Nagy-Pál* határában a Körözs mellett találtak egy hatalmas, fiatal férfi hullát. A vizsgálat megállapította hogy megfagyott. A szerencsétlen ember *Horváth Antal*, aki Kisjenőben járt vyalog, bizonyos pénzeket felvenni. Hazafelé mentében vadászatott, s amint a vizsgálatból megállapítható, valami vad után a Körözsbe gázolt, s a jeges víztől átjárt ruhájában annyira megdermedt, hogy végre összeroskadt, s mivel senki segítségére nem vetődött arra, — megfagyott.

* **Lesz-e városválasztás?** A Várad-Ujvároson megüresedett törvényhatósági biz. tagság betöltését Nagyvárad városa december hó 28-ára tűzte ki. Azonban nagyon kérdéses, hogy ez évben meglehető-e a választást tartani. A jövő évi virilisek névjegyzéke ugyanis, még nem érkezett vissza a minisztertől s ha december 24-ig nem hagyja jóvá a miniszter, nem tehetik meg a választásra a szükséges időtérkedéseket. A míg pedig a virilisek névjegyzéke jóváhagyva nincs, nem ejthető meg a választás.

* **Allamsegély a közutak rendezésére.** Nagyvárad közutai nem a legjobb állapotban vannak s a közuti alap nem jövedelmez annyit, hogy azokat a város teljesen jókarba hozza. A miniszter valószínűleg segíteni óhajt az állapotokon, amit következtetni lehet abból, hogy sürgős kimutatást kér a közuti vagyoni állapotáról. A miniszter ugyanis a törvényhatóságoknak állami segélyt óhajt nyújtani a közutak rendbehozatalára. Nagyvárad város számvevő hivatala már elküldötte a miniszterhez a közuti vagyoni kimutatását. Nagyvárad közutainak rendbehozatala mintegy 300.000 koronát igénybe venne s ebből rendbe hoznák a külső közutakat, mint a *Ruhkovszky* temetőhöz, a várad-velencei pályandvarhoz vezető utakat, *Hid-gser-* és *Kálvária-utczákat* stb. Minden körülmények között első sorban vár kiépítésre a fürdőbe vezető utnak a csillagvárosi vámháztól a jépiaczen feüli kilométer köig terjedő része. Ez az utrés járhatatlan. A megye nem ósmeri el sajátjának s Nagyvárad sem gondol vele. A közutak tervezett rendezésének keretében megoldható volna ez a vitás kérdés is. — Ideje volna már, hogy végre Nagyváradnak is juttatna a kormány valami segélyt óriási terheinek viselésére.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét *Spiegel Izidor* (ez-ló t *Freyb-rger* és *Társá*) lapunk mai számában levő hirdetésére.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: R p-Rip.
Vasárnap délután: Gésák, este: Mükedvelők T r k Szi pada.
Hétfő: Mükedvelők Tarka Szinpada.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 93.

Bérlet 78. sz.

Ma szombaton, 1902. december 20-án:

Rip-Rip.

Operette.

HELYTARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr., Tamlászek, 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzsek 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérhálzával szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap vasárnap, december 21-én:

Délután 3 órakor félhelyárrakkal:

Gésák

Operette.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

Műkedvelők által előadva.

Tarka Szinpad.

Igazságszolgáltatás.

A fonógépek a törvényszék előtt.

Ez évi augusztus 30-án az *Alkotmányban* heves hangon tar ott cikk jelent meg, amely miatt *Olay* a becsületében megsértettnek látta magát s ezért nyilvános rágalmazás miatt sajtópörrel indított az Alkotmány és a cikk írója *Beniczky* Odön ellen, aki jelenleg vadász-őnkéntes.

A budapesti büntető törvényszék *Doleschal* bíró elnöklele mellett tegnap tárgyalta ezt a sajtópört. Az inkriminált cikkben foglaltak valódiságának megállapítása végett *Zboray* Miklós a vádlott védője hivatkozva a sajtóörvényben adott jogára, a bizonyítás elrendelését kéri; ezzel is azonban csak az *esküdtbíró* előtt fog élni, mert illetéktelennek véli a törvényszéket ebben a sajtópörben itélkezni. *Eötvös* Károly *Olay* védője és *Olay* Lajos hozzájárulása után a bíróság visszavonult s elhalasztó határozatot hozott, illetőleg elrendelte, hogy a sajtópör az esküdtzsek elé tétessék.

A nagyváradi esküdttek. A jövő évi nagyváradi esküdttek névsorát folytatólagosan közöljük a következőkben:

Grünwald Simon földbirtokos. Gyémánt József gazdatiszt, N.-Szalonta. Gyöngyösi Lajos földmives, Sáp. Györfy László magánzó. Habókay József ügyvéd, B.-Ujfalu. Dr. Hajós Emil ügyvéd, Székelyhid. Halász Lipót kir. s. mérnök. Hann Lajos építőmester. Hanzlián János építő. Heffer József női szabó. Id. G. Hegyesi Lajos kisbirtokos, Bors. Hell Ignác szabó. Hereng Sándor gyógyszerész. Hermann Ferenc mérnök. Hermann János árvaszéki nyilvántartó. Hitter Sándor gazdatiszt, N.-Szalonta. Hollósy Dezső vízszab. ellenőr. Hollósy Jenő mértékhitelítő. Dr. Hoványi Géza tptári vezérigazg. Dr. Hoványi Gyula jogtanár. Hóza Dániel kereskedő, B.-Diószeg. Hraniczky Károly árvaszéki ülnök. Huzella Gyula kereskedő. Illés Sámuel ács. Illyés Adalbert városi főbíró, Belényes. Illyés Ferenc földmives, N.-Szalonta. Imrek Károly asztalos. Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd. Dr. Istvánfy István városi aljegyző. Jakab Mór erdész, Ermihályfalva. Jakabfi Árpád építész. Jakabfi Lipót kereskedő, Élesd. Jancsó Dezső ügyvéd. Jancsó Lajos urad. tisz. B.-Püspöki. Jánossy Lajos m. gyám-

pénztári ellenőr. Jellinek Géza m. alpenztárnok. Jerzsák István árvaszéki ülnök. Ifj. Joó Ferenc szűcs. Juhász Benedek czizmadia. Juhász Károly kántor. Julier Károly bankhivatalnok. Jurcsák Béla gazdatiszt, Bályok. Juricskay Akos ny. főszolgabíró, M.-Keresztes. Juricskay Vid földbirtokos, M.-Telegd. Juricskay Zoltán földbirtokos, Rikod. N. Jusztiz Károly tptári könyvelő. Kaczián Károly magánzó. Kaffka Gyula kereskedő, Belényes. Kalenda. János kereskedő. Kappel Gyögy realtanár. Karakas Károly m. alleveltárnok. Karger Sándor vendéglős. Kasolczán Döme urad. erdész, Belényes. Kasztl Sándor gazdatiszt, Vizes-Gyán. Kathó István tanító, B.-Ujfalu. Katona Bálint vízszab. nyilvántartó. Katona József tanár. Kauffman Márton vállalkozó. Kádár Gyula géplakatos. Kálmán Sándor ékszerész. Kálmánchey Béla tptári pénztárnok, Ermihályfalva. Kálmándi Mihály földmives, N.-Szalonta. Kárpáti Miklós kereskedő. Kelemen Kálmán fogyasztási főnök. Keller József nyug. őrnagy. Kemény Károly baromfi kereskedő, N.-Szalonta. Kempfner Mór fürdőtulajdonos. Kenyeres János földbirtokos, N.-Szalonta. Kerekes Elek ügyvéd, Élesd. Keszthelyi Zoltán m. tb. főjegyző. N. Kincses Béni földmives, Okány. Király Lajos földbirtokos. Kirschner Mór szálító. Kiss Antal ref. lelkész, B.-Szt.-Márton. Kiss Antal földbirtokos, M.-Keresztes. Kiss Dániel tanító, Komádi. Kiss Dávid kereskedő. Dr. Kiss Döme ügyvéd. Kiss István tanító, Nagy-Szalonta. Kiss József árvaszéki ülnök, Klein Károly földbirtokos, B.-N.-Bajom. Klobusi zky Béla nagybirtokos, Monospetri. Kocsár Árpád földbirtokos, Ermihályfalva. Kolozsvári Sándor aranyműves. Komlósy József városi tanácsos. Kompáry Gyula tanító, Er-Semjén. Korbély József vízszab. főmérnök. Koresmáros László Kovács. Kornstein Emil haszonbirtokos. Kornstein Hermann haszonbirtokos. Kosztelni Márton timár. Kottán Imre nyug. erdész, Élesd. Kovács Béla gyógyszerész. Dr. Kovács Lajos ügyvéd, B.-Ujfalu.

(Folytatjuk.)

IRODALOM.

Magyar Plébános cím alatt három hónappal ezeótt két hetenkint 48 oldalon megjelenő folyóirat indult meg a 1-ikéskzedő papság számára. Szerkesztője *Jankovics* Bertalan Győr-Révfalusi plébános. E öfizetési ára negyedévre 3 korona. Ez id-ig 6 szám jelent meg az új folyóir tból, az utolsó d cz. 15 én. Az eddigi számok arról tesznek tanuságot, hogy éleirevaló vállalkozás. Eleve nem van szerkesztve különös tekintettel a gyakorlati lelkipásztorkodásra. A régi jó *Havi Közlöny* színvonalát még nem éri el, de úgy látszik megáll mellette ez is, — különösen ha a lelkész k tömegesen partolják, mit a kü-zöbön álló évváltozás alkalmából melegen ajánlunk. A *Havi Közlöny* feletti előnye, hogy külön mellékleten beszédek is közöl, de óhjtandónak tartjuk, hogy ezeknél több gondot fordítsanak a szószoki indíttatásra, véleményünk szerint kidolgozott beszédek közlésének csak akkor van értelme, ha azok alkalmasak emelni az egyházi szószoklatot. A megrendelések *Győr-Révfalusi Plébániára* czimezendők.

TANUGY.

Képviselőválasztás a tanítótestületben.

A nagyváradi »Tanítók Köre« olyan fontos aktusnak volt tegnap szntere, mint a múlt héten a hajduk dicső városa, Nagy-Szalonta. Képviselőt választottak — tanítótestületi képviselőt a községi iskolaszékbe.

Az új miniszteri utasítás értelmében ugyanis a 15-nél több tagot számláló tanítótestület 3 tanácskozási és szavazati joggal bíró képviselőt küldhet a községi iskolaszékbe. A múltban két képviselője volt a tanítótestületnek: *Istvánfy* József és *Vaday* József, mind a kettő József, mind a kettő a régi rendszer híve, rendületlen mameluk. A tegnapi gyűlés aztán véget vetett a régi uralomnak. *Vaday* József, mivel az új utasítás értelmében képviselői állása igazgatói állásával inkompatibilis állapotba jutott, az elsőről lemondott s visszaadta megbízó levelét a tanítótestületnek, a mely

tegnapi gyűlésében az új lobogót vitte győzelemre.

A választás heves volt, de hatósági beavatkozásra mindamelllett nem volt szükség. A vélemények, mint afféle igazi szittya vélemények nem egyeztek, hanem igen sokféle elágaztak. A *Velen-czések* (értsd a váraljai és velenzei frakciót) minden áron a még nőtelen *Biczó* Jánost akarták a képviselői székbe beleültetni ártatlan és pártatlan *pártos* programmal. Annyira mentek a korteskedésben, hogy még az Ujvároson (pedig ott van a legszigorubb pártfegyelem) működő egyik nő-kollégát is elhódították s leszavaztatták azt a saját jelöltjükre a kereszt-komájával szemben. (A *Velen-czések*re zárjelben nem lényegtelen megjegyezni, hogy 5 eladó lány van közöttük s a jövő hónapban farsang lesz.)

Az újvárosi párt meg a nőkért lelkesült; nem csoda, itt meg négy házasulandó fiatal ember van; ezek mindenáron nőképviselet akartak választani s fel is léptettek két nőt: egyiket *pártán* kívül, a másikat *pártában*. (Itt is szükséges megjegyezni, hogy az »á« betűk nem sajtóhibák.)

Az olasz lányok megint mást akartak.

Az olasz fiúk legjobban csinálták: ők nem akartak semmit és nem jöttek el a gyűlésre.

A végrehajtó bizottság elnöke, *Réz* Mihály látta, hogy így semmi sem lesz a dologból, egy közvetítő indítványt állt elő ilyenképpen:

Tisztelt Tanítógyűlés!

Vármegyénk és városunk uralkodó plánétája a 48. S mi, akik a plánéták járását és a törvény tiszteletét tanítjuk, nem tehetünk az uralkodók ellen. Nagyvárad városának 48-as képviselője van; és Nagy-Szalontának is az van és Biharmegyében sok helyen az van; egyedül a tantestület legyen az egyedüli, akinek ne az legyen? Tisztelettel indítványozom: válasszunk meg a tantestület két ifju 48-as harczosát s őket küldjük be az új iskolaszékbe.

Egyhangú díjenzés kísérte az elnök szavait s így *Balogh* Károly és *Bodnár* János a tantestület igazolt képviselőjéül megválasztottak.

Mint a késő éjjeli órákban értesülünk, a *Velen-czések* a választás ellen petíciót nyújtottak be a — Fekete Sashoz. (—rs.)

NYILTTER.

Szabott árak!

Karácsonyi és ujévi ajándékok legalkalmasabb bevásárlási helye!

China-ezüstgyári raktár

néven új, fényes, régi-zűkséget pótló üzlet nyílt meg Nagyváradon, a

BÉMER-TÉREN,

(Lukács aranyműves eddigi helyiségében).

A »CHINA-EZÜST GYÁRI RAKTÁR«-ban

művészi kivitelben és meglepően jutányos áron kaphatók a legmodernebb china-ezüst cikkek, leg-hirnevesebb elsőrangú gyaraktól. Ezek a cikkek ma már alig nélkülözhetők az uri házakban s jutányos áruknál fogva a legalkalmasabbaknak bizonyultak a háztartásban. A legelőkelőbb ilyenmü gyarakt remekei vannak felhalmozva a Nagyváradon most létesült china-ezüst raktárban, melynek megtekintésére felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét.

A közelgő

karácsonyi és ujévi ünnepek

alkalmára

igen szép és divatos

NÉVJEGYEK

készítetnek a

Szt. László nyomdában

Szilágyi Dezső-utca 3.

TAVIRATOK.

A kiegyezés:

Budapest, decz. 19. (Saj. tud. táv.)

Szell Kálmán miniszterelnök holnap este a pénzügyminiszterrel Bécsbe utazik a kiegyezési tárgyalások folytatására.

Krieghammer utóda.

Bécs, decz. 19. (Saját tud. távirata.)

A király báró Krieghammer közös hadügyminiszter lemondását elfogadta. Az erre vonatkozó királyi kézirat valószínűleg szombaton vagy vasárnap fog a bécsi és budapesti hivatalos lapban megjelenni.

Bécs, decz. 19. (Saját tud. távirata.)

A király Pitreich altábornagyot nevezte ki hadügyminiszterre. Ő Felsőge meleghangú kéziratban köszönte meg Krieghammer szolgálatait s az arczképét ajándékozta neki. Egyidejűleg br. Schönaich eddigi osztályfőnök, a kit egyik jölként emlegettek, megváltik állásától s Josefstadlba megy a kilencedik hadtest parancsnokának.

Osztrák válság.

Bécs, decz. 19. (Saj. tudós. távir.)

Ma elterjedt a hír, hogy Körber beadta a lemondását. Ez természetesen mindenféle meglepetést keltett s a börzén nagy árhanyallást okozott.

Megszökött szerelmes pár.

Budapest, decz. 19. (Saját tud. táv.)

Antal Jenő fővárosi ügyvéd már régebb idő óta viszonyt folytatott Bigner József-nével, de időközben hitelezői tarthatatlanná tették helyzetét, s ekkor atyjához fordult, aki meg is ígerte, hogy kifizeti adóságait. De Antal Jenő ezt nem várta meg, hanem bejelentette lemondását, belegségét adván okul, azt híresztelve, hogy Abbáziába utazik gyógyulni. Ez idő alatt mindenét eladta, s kéz alatt nagy összegű pénzt szedett össze feleitől, utlevelet szerzett s Bigner-nével Amerikába szökött. Antal felesége holnap megindítja a válóperit.

Don Carlos rezignált.

Madrid, decz. 19. A Heraldó jelentése szerint Don Carlos fia, Don Jaime javára lemondott a trónra való igényeiről. A hírrel sokakat foglalkoznak. (M. T. I.)

Elutasított petíció.

Budapest, decz. 19. (Saj. tud. táv.)

A Kuria a facseti petíciót elutasította, s a költségekben a kérvényezőket marasztalta el.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irta: Sienkiewicz Henrik. 165

— Eddig szerencsével jártunk, szóló hozzájok. A lakosság félelme azt mutatja, hogy minket valóban a harcra előcsapatjainak tartanak és azt hiszik, hogy az egész hadsereg a nyomunkban jön.

— Sokáig csatangolunk még? — kérde Sagloba.

— Amig meg nem tudjuk, hogy Krsywonos mit határozott.

— Akkor hát az is megeshetik, hogy csata nélkül kerülnék a táborba vissza?

— Meglehet! felelte Skrzetuski.

— Na ennek nem nagyon örülök. A kezeim Konstantinóvnál egy kicsit beleszoktak a verekedésbe és zászlót is ejtettek szákmányul. De ez a semmivétő élet a legyeknek való! Az ujjaim viszketnek már...

— Lehet még részed több csatában is, mint amennyit az ujjaid kívánnak, felelte Skrzetuski komolyan.

— Hogy-hogy? kérdezte Sagloba nyugtalanul.

— Minden perczen szembekerülhetünk az ellenséggel. Es ha nem is azért jöttünk, hogy fegyveres kézzel tartóztassuk föl az ellenséget, védekezni kell majd magunkat. De a földolgratérék. Nékünk nagyobb területet kellene megszálnunk, hogy egy időben több helyről is adhassunk magunkról életjelet, itt is, amott is kell kaszabolnunk néhány ellenszegülőt, hogy így nagyobbak higgyék valójában igen kicsiny csapatunkat. Azt gondolom tehát, hogy legjobb lesz szétszórlanunk.

— En is ezt vallom, szóló Wolodijovski. Ha többnek gondolnak bennünket, úgy majd azok, akik futnak előlünk, Krsywonosnak száz-ezernyi hadról adnak hírt.

— Ezredes uram, te vagy a vezérünk, te parancsolsz, szóló Longinusz.

— En tehát Zsakowon át Soladkowce felé megyek és ha lehet, még tovább is. Te Longinus egyenest a völgyben Tatarsyskra; te, Mihály, Kupinig lovagolsz, Sagloba pedig Sbonerig nyomul előre.

— En? kérde Sagloba.

— Ugy van! Te ravasz ember vagy, azt hittem hát, hogy örömmel vállalod el ezt a feladatot, de ha nem tetszik, úgy a negyedik csapatot Kismats őrmester fogja vezetni.

— O is jöhet, de csak az én parancsnokságom alatt, kiáltotta Sagloba, aki mégis megemberelte magát, látva, hogy milyen fontos küldetést bíznak rája. Csak azért kérdeztem, hogy miért kell elmennem, mert rosszul esik tőletek elválnom.

— Jártas vagy a katonai dolgokban? — kérdezte Wolodijovski.

— Hogy jártas vagyok-e? A gólyának még eszéágában sem volt, hogy az anyádat veled megajándékozta, mikor én már ennél sokkal nagyobb csapatokat vezettem. Egy egész emberöltőn át szolgáltam a hadseregben és most is ott szolgálóék, ha vala ni bolondos-história nem esik meg velem, Vezeklésül Galatiba kellett mennem. Erről a zarándokutról alkalomadtán sok érdekeset fogok nektek mesélni. De most itt az indulás ideje.

— Induljatok hát és terjeszszétek mindenütt azt a hírt, hogy Chmielnickijt leveritük s hogy a harcra már Röschirownál van szóló Skrzetuski. Ne elégedjétek meg a legelső jó hírrel és ha komeiici portyázó csapatokkal jöttök össze, iparkodjatok olyan embereket elcsipni, akik Krsywonosról hírszót tudnak, mert az eddigi híreik nagyon elmentmondók.

— Csak találkozhainék magával Krsywonos-sal! — kiáltotta Sagloba. Majd borsos gyöm-

bért töltenék a szájába. Ne féljétek, megtanítom én ezeket a csavargókat keztyűbe dudálni! (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A kamarák utazási ösztöndíja.

A kereskedelmi és iparkamaráknak van egy olyan közös alapjuk, melyből évről évre egy-egy 1000 koronás szakirodalmi s külön egy-egy 1000 koronás utazási ösztöndíjat tüznek ki. Ez utóbbi felett a napokban döntöttek a kamarák titkárai. Összesen 28 pályázati kérvény érkezett be, érdekesebbnél érdekesebb témákkal, úgy hogy a döntés nagyon nehéz volt. Végre öt pályázat magasodott ki a többiek sorából.

A pályázat nyertese Pfeiffer Ferencz lón, a ki a székelvöldön meghonosítandó házi vasipar érdekében Westfáliában tesz tanulmányutat. Ez a rendkívül érdekes, gyakorlati s nemzeties kérdés magához hódította a pályabírák ítéletét s neki ítélték oda az ösztöndíjat. Pfeiffer egy szakmunkát fog írni tapasztalatairól.

A hazai bortermelés érdekeit ujabban magáéva teszi a „Vendéglősök Lapja“, mely Ihász György szerkesztésében újévkor tizenkilencedik évfolyamába lép. A „Vendéglősök Lapja“ eredményesen küzdött a vendéglős-ipar érdekeiért, mostanában pedig a bortermelőket is a maga körébevonja, mert az a célja, hogy a tisztességes hazai bortermelőnek piacot biztosítson és viszont a vendéglősöket megszabadítsa a borügynököktől és a borpancsolóktól, továbbá, hogy a termelők és vendéglősök között szorosabb viszonyt létesítsen. A saját érdekében jár el tehát minden vendéglős és bortermelő, ha a „Vendéglősök Lapja“-t megrendeeli. Előfizetési ára: egy évre 12 korona. Evnegyedre 3 három) korona. Megrendelhető a „Vendéglősök Lapja“ kiadóhivatala címén: Budapest, VII. Akácfa-utca 7., mely mutatószámokkal is szívesen szolgál mindenkinek.

Értéktőzsde.

Budapest, decz. 19.

Osztrák hitel	697.
Magyar hitel	701.
Allamvasut	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, decz. 19.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.96
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.
Káposzta, repeze, aug.	.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. decz. 19-én.

Magyar aranyjárdék 4	120.25
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ^{1/2} %	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 ^{1/2} %	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	98.
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	201.
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.50
Osztrák járdék papírban	100.75
Osztrák járdék papírban	100.50
Osztrák járdék aranyban	120.50
Osztrák korona járdék	100.50
Osztrák államsorsjegyek	151.50
Osztrák magyar bank részvény	15.45
Magyar hitelbankrészvény	708.
Osztrák hit-lintézet részvény	675.50
Párisi vista	95.15
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.05
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni vista	239.85
20 márkás arany	28.41

Ma nagy disznótort!

Van szerencsém m. tisztelt vendégeim és jó ak. róim becses tudomására hozni, hogy **ma, szombaton**, folyó hó 20-án

nagy disznótort

rendezek, melyre szives látogatást kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Kecskeméty István
vendéglős.

Három magtár

azonnal kiadó a
Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és
terményhitelbank

Nag. Teleky-utczai házában. 306

Kiadó magtárak.

A Nagyváradi Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehető.

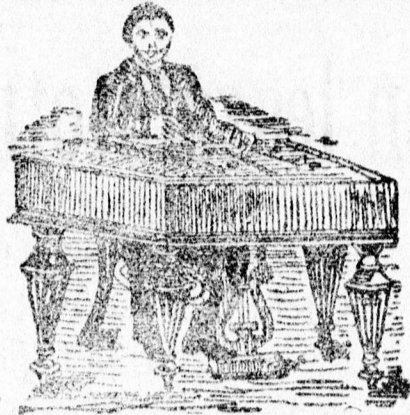
Ertekezhetni a Nagyváradi Takarékpénztárnál.

A közelgő karácsonyi és ujévi alkalomra

legcélzszerűbb ajándék

gyanánt ajánlom

saját gyártmányu

czimbalmaimat,

melyek ugy itthon, mint a külföldön elismerést vívtak ki.

Ezeken kívül *dusan felszerelt raktárom van mindennemű*

HANGSZEREKBE,

kipróbált jó minőség és előnyös árak mellett.

Hangszerek javítása saját műhelyemben személyes felügyelettel mellett eszközöltetik.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tisztelettel

83.

Simon János,

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 820. sz.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”

8-ik évtársulatába.

A »Polgári takaré- és segély-szövetkezet« 1903. január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1905. év végéig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrészt után hetenként 20 fillér (10 kr) fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékossgot előmozdítani és önségélyt nyújtani, a mennyiben minden tag heti betétei által önmagának tőkét gyűjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyeresemény osztalékot hoz és mert minden tag az általa befizetett összeg 1/5 részét 6 %-os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidékitaók a heti fizetéseket postai chequelapok útján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére írt könyvecskéjét.

Szövetkezetünk jelenlegi tisztelt tagjait valamint mindazokat, kik az 1903. január 2-vel kezdődő 8-ik ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1902. október hó.

A »Polgári takaré- és segély-szövetkezet« igazgatósága.

A 8-ik évtársulat befizetési napjai:

vasárnap délelőtt 9-11-ig,
szerda délután 3-5-ig,
péntek délután . . . . . 3-5-ig.

A szövetkezetnek ez idő szerint 2500 tagja van, mintegy 50.000 üzletrészszel.

Az üzletrészek befizetett értéke ez idő szerint az egy millió koronát felülmúlják.

Az intézet fenállása óta kifizetett lejárt üzletrészekért 1.238.250. kor. nyereség-osztalékért 98.102 kor.

Czélzszerű ajándékok!!

Selyem blousok 3 frt 50 kr.

Blousok selyemből
Blousok flanelből
Blousok szövethől
Női keztyűk, glagé
Női harisnyák, kötött

Szép női
3 frt 50 kr.
1 frttól 2 frtig.
2 " 5 " 75 kr.
35 kr.

NŐI DIVAT-UJDONSÁGOK:

Alsószoknyák selyemből 4 frttól 10 frtig.
Alsószoknyák, szövethől 2 " 5 " "
Alsószoknyák, cloth 2 " 4 " "
Alsószoknyák, flanel 95 kr.

Gyermek szövet ruhák 2-5 frtig
Gyermek barchet » 1-2 »
Gyermek-kabátok 3 frttól 5 frtig

GYERMEK-HARISNYÁK.

Női selyem ESCHARPOK.

Szörme boa 1 frttól 2 frtig
Női övek 25 krtól 3 »
Esernyők 150 » 3 »

KAPHATÓ:

SPIEGEL ISIDOR-nál, ezelőtt FREIBERGER és Tsa

FŐ-UTCZA.

Feltűnő olcsó árak!!

Kézimunka-ujdonságok.

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

Igen tisztelt vevőim!

Szives tudomására hozom, hogy az alant felsorolt cikkek

e hó végéig tetemesen leszállított árakban árusítom.

Néhány ezer méter fekete és színes selyemmaradék 50 krtól feljebb			
Színes és fekete ruha-szövetek	20	»	»
Francia himzett batisztok	35	»	»

Az összes raktáron levő Tennis-posztó, szövet és selyemblousok	1.—	frttól felj.	
Barchet, posztó, cloth és selyem alsószoknyák	1.50	»	»
Szörme-Collierek, karmantyuk	1.50	»	»

Diszövök és csattok félárban.

Továbbá értesitem a n. é. közönséget, hogy

➔ kész női és leány-felöltő raktáram ➔

dusan van felszerelve és hogy e cikkek is a rendes áraknál *jóval olcsóbban* bocsátom áruba. — Tisztelettel

Flegman Ármin Nagyvárad, Bémer-tér.

Parfumerie
S A V O L Y
illatszertár

Nagyvárad,
Bémer-tér,
SZÍNHÁZ MELLELT.

mely a város LÁTVÁNYOSSÁGÁT képezi.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

alkalmas cikkekben, mint ujdonságok valódi angol s francia illatszerekben, toilette-cikkek, Casetták, Necessairek és egyéb szükséges szerek a szépség, haj, köröm, fog és száj ápolására dús választéku raktárt tart.

„Ideal Crème s „Thymol“ különlegességek!!

Amerikai áruház

Fő-utcza,
színházi Bazár-épület.

Előleges jelentés!

E héten a karácsonyi vásár kezdetét vette. Óriási halmaz áruk érkeztek, a mely bámulatos olcsó árak mellett lesznek eladva.

➔ Minden rőfös-árakban meglepő nagy választék! ➔

Különös figyelmet érdemel: az a nagymennyiségű selyem-, szövet-, flanel- és barchend-maradékok, a melyek most eladásra kerülnek

minden elfogadható olcsó árban

==== s így ====

karácsonyi ajándékoknak
igen alkalmasak!